

Dopolnilo k C. Psihologija:

24. a Wundt W.: Völkerpsychologie, I. Band: Die Sprache, I. Teil.
 24. b Wundt W.: Völkerpsychologie, II. Band: Die Sprache, II. Teil.
 24. d Wundt W.: Völkerpsychologie, IV. Band: Mythos und Religion, I. Teil.
 24. g Wundt W.: Völkerpsychologie, VII. Band: Die Gesellschaft, I. Teil.
 24. h Wundt W.: Völkerpsychologie, VIII. Band: Die Gesellschaft, II. Teil.
 24. i Wundt W.: Völkerpsychologie, IX. Band: Das Recht.
 24. j Wundt W.: Völkerpsychologie, X. Band: Kultur und Geschichte.

? >POPPAEA< ?

Obleke po meri

po najnovejšem kroju in konkurenčni ceni pri trdki

Davorin Bizjak * Ljubljana
 Stari trg štev. 8.

Samoizobraževalna akcija
Pov. UJU.

—oio Delo po krožkih:

298. Sv. Lovrenc na Pohorju: III. 30. aprila. Od 6 članov 5. Pedagoški kongres v Berlinu. Izvenšolsko delo učiteljstva. Prihodnji sestanek 22. maja.
 299. Čadram: II. 30. marca. Od 13 članov 8. Drugo, tretje in četrto poglavje iz 1. brošure. Prihodnji sestanek 2.
 300. Logatec: VI. 1. aprila. Od 21 članov 13. Filozofija in religija. Prihodnji sestanek v maju.
 301. Sv. Jurij ob Južni žel.: VII. 2. maja. Od 18 članov 8. Iz Ozvaldove »Kulturne zgodovine«. Prihodnji sestanek 15. maja.
 302. Ptuj: VII. 25. aprila. Od 27 članov 14. O idealizmu. Prihodnji sestanek 30. maja.
 303. Sv. Jurij (okraj Ljutomer): IV. 19. aprila. Od 19 članov 11. Tov. Ela Majcenova: »O kaznih v šoli«. Prihodnji sestanek 17. maja pri Sv. Tomažu. Sestanek zvezan z izletom.
 304. Sv. Križ pri Ljutomeru: III. 29. aprila. Od 14 članov 7. Prvo poglavje iz »Družboslovja«. Tov. Tratar: »Fonetika na osnovi ni šoli«. Razgovor o »Mladinski Matici« in o »Zvončku«. Prihodnji sestanek 24. maja skupno z Ljutomerskim krožkom — združen z izletom.
 305. Ljubljana: IX. 3. maja. Prisotnih 32 članov. Tov. Rupnik: »Obris glavnih tipov nove šole«. Prihodnji sestanek koncem maja.
 306. Braslovce: III. 4. maja. Od 16 članov 12. Druga brošura se preštudira doma. Tov. Zdolšek: »O delovni šoli«. Prihodnji sestanek 14. septembra. (Prosimo braslovski krožek, da se, če le more, ozira na današnje priporočilo glede sestanka vseh krožkov še v letošnjem šolskem letu).
 307. Semič: V. 19. aprila. Od 12 članov 7. Poderžaj: »Lastne misli o narodno-propagandnem smislu«. — Nato še o liberalizmu.
 308. Sv. Lenart v Slov. gorah: II. 25. aprila. Od 15 članov 11. Iz družboslovja. Razno iz stanovskega življenja. Prihodnji sestanek v maju.
 309. Semič: VI. 3. maja. Od 12 članov 7. Iz družboslovja. Tov. Vardjanova: »Vedenje učencev v šoli in izven šole«. Prihodnji sestanek 2.
 310. Ljubljana — učiteljski čeniki (ce): XVII. 5. maja. Prisotnih 6. Prvotna človeška družba.
 311. Prevalje: VI. 26. aprila. Od 15 članov 10. a) Analeško šolstvo. b) Poročilo o sovjetskih otroških vrstih. c) Dunajske osnovne šole 1923.—1928.: glavne osnove v organizatoričnem, vzgojnem in metodičnem oziru.
 312. Guštanj: V. 18. aprila. Od 18 članov 15. Tov. Lodrant: »O državi«. Prihodnji sestanek v juniju.
 313. Studence: III. 5. maja. Od 21 članov 11. Knjigovestvo.
 314. Kranj: III. 22. aprila. Od 22 članov 15. O Učiteljskem domu. Prvo poglavje 2. brošure. Prihodnji sestanek 19. maja.
 315. Mozirje: II. 23. aprila. Od 13 članov 7. Peto, tretje in četrto poglavje iz 1. brošure. Prihodnji sestanek 20. maja.
 316. Vransko: V. 5. maja. Od 15 članov 6. Spisje v osnovni šoli. Osem poglavij iz 2. brošure. Prihodnji sestanek 2.
 317. Šmarje-Rogatec (oba krožka): 13. maja. Od 33 članov 21 in 2 gosta. Dve zadnji okrožnici poverjeništvu. O potrebi sociološkega študija. »Iz družboslovja«. (6 po glavij).
 318. Sv. Barbara v Halozah: III. 3. maja. Od 19 članov 12 in 2 gosta. Nekaj paberkov iz pouka v elementarnem razredu. Prihodnji sestanek 24. maja.

Razpiši služb.

—Razpisi učiteljskih služb v mariborski oblasti. Na osnovnih šolah mariborske oblasti so se razpisale stalne službe. Prosilec naj vložijo prošnje pri svojih upraviteljih do 10. junija 1928. Natančnejši razpis je v »Uradnem listu«.

Krasna birmanska darila najceneje kupite pri Fr. P. Zajec trgovina ur in zlatnine, Ljubljana, Stari trg štev. 9.

Najugodnejši nakup

oblačil lastnega izdelka nudi
 tvrdka J. Rojina, Ljubljana

Iz Zveze državnih nameščencev za Slovenijo.

INTENZIVNI NAPOR NASE ZVEZE, DA SE IZBOLJŠA GMOTNI IN MORALNI POLOŽAJ DRŽ. NAMEŠČENCEV.

III.

S finančnim zakonom za leto 1928./29. oziroma na drug primeren način naj bi se ustrezalo sledečim našim petim:

1. »Zakon o povračilih stroškov obsejlitvi in službenem potovanju častnikov, vojaških duhovnikov, uradnikov in ostalih uslužbencev pri vojski in mornarici in o določah na zvanja itd.« z dne 15. novembra 1926 (»Služb. Nov.« br. 278 — LXIX. z dne 7. decembra 1926) naj bi se s primernimi izpremembami in dopolnitvami uveljavil tudi za civilne uradnike in ostale državne nameščence.

Razlog: Ta petit je tembolj upravičen, ker država niti skoro po preteku petih let še ni izdala za civilne državne nameščence specialnega zakona, ki ga jim je obljubila v členu 45. odst. I. uradniškega zakona.

2. Mesti Ljubljana in Maribor naj bi se uvrstili v I. draginjski razred.

3. Vlada naj ne posveča svoje pažnje samo povečanju osebnih prejemkov za sodnike, marveč naj ji je dolžnost, da se v enaki izmeri regulirajo plače tudi vsem ostalim uradnikom I. kategorije in s tem sorazmerno tudi nameščencem drugih kategorij, zvanjenikom in služiteljem.

4. Merodajni činitelji naj bi povzeli inicijativno glede obligatornega zavarovanja javnih nameščencev zoper bolezni. Na ta način bi se mogel udeležiti v čim najširšem in najpopolnejšem obsegu zakonodavčev namen, ki je v členu 112. uradniškega zakona le deloma izražen.

Primerjaj češkoslovaški zakon z dne 15. oktobra 1925, zbirka zakonov in naredb štev. 221).

5. Za državne civilne in vojaške upokojence ter njih rodbinske člane, dalje za njih vdove in sirote naj bi se radi permanentne vozne olajšave v polnem obsegu uveljavila določba 4. odstavka čl. 16. pravilnika o voznih ugodnostih na železnica in ladjah v drž. eksploataciji z dne 13. januarja 1927 (»Služb. Nov.« br. 15/IV. z dne 22. januarja 1927) ter hkratu ukinila določba 5. odstavka istega člena in pravilnika.

Prav tako naj bi se ukinile vse določbe čl. 71.—76. navodil ministrstva saobračaja z dne 11. aprila 1927, M. S. br. 4993/27, kolikor se nanašajo na omenjeno ugodnost za upokojene državne civilne in vojaške uslužbence, na njih rodbinske člane ali na njih vdove in sirote ter naj bi se prilagodile gornjemu petitu.

Iz drugih držav.

—t Pedagoška enciklopedija v Rusiji. V Rusiji sta izšla lansko leto dva zvezka Pedagoške enciklopedije. Urejujeta jo Kalahnikov in Epstein, izdalo pa jo je založništvo »Zabotnih prosvetljenja« v 25.000 izvodih. To je prvo delo te vrste, v katerem so pedagoška vprašanja obravnavana z marksističnega stališča. Namenjena pa je pedagoški izobrazbi ruskega učiteljstva. Prvi zvezek vsebuje: organizacija socialne vzgoje, predšolska vzgoja, prvi tečaj šole, drugi tečaj šole, kmetijske šole in kmetijski krožki za kmetstvo mladino, poizkusne in vzorne šole, socialno in pravno varstvo otrok, boj proti skitalstvu otrok, zavodi za nenormalne, mladinsko gibanje, komunistična mladina, pošolske institucije, institucije za izobrazbo učiteljev. Tretji zvezek, ki pa še ni izdan, bo obsegal: tehnična in strokovna izobrazba v sovjetski Rusiji, nižje in višje strokovne šole, institucije za znanstveno raziskovanje, politična izobrazba, pouk v rdeči armadi, vzgojno delo sindikatov, javni pouk narodnih manjšin, položaj javne vzgoje v sovjetski republiki, sindikalno gibanje šolskih delavcev v Rusiji, javni pouk v inozemstvu.

Učiteljski pravnik.

—Š Navodilo za kolkovanje prilog, računov kraj. šol. odborov. Oblastni šolski odbor v Ljubljani je izdal (št. 381 od 10. marca 1928) naslednja navodila za polaganje računov kraj. šol. odborov. 1. Računi se naj predložijo v treh izvodih po sreskih poglavarjih, ki naj v svojem poročilu odobre pravilnik prejšnjega računskega zaključka. 2. Vse postavke računa morajo biti opremljene s pravilno kolkovanimi pobornicami evet. (za dohodke) s proti spisi. Kolektivna znaša 1/2%, pri računih nad 2000 Din pa 1 in 1/2%. — Pri vseh izdatkih nad 125 Din se mora izterjati ter obvesti na ček. račun 10.011 deleg. min. financ 1% kot poslovno prometni davek. Potrdilo o vplačnem davku se naj predloži račun. Obrati, ki plačujejo ta davek neposredno, naj to na pobornici izrecno navedejo. Davka prosti so izdelki kmetovalcev (n. pr. drva, ako se kupijo neposredno od posestnika, ne pa po posredovalcih) izdatki za cepljenje in žaganje drv, za snaze nje in druga taka opravila, nadalje tudi popravila malih obrtnikov, ki nimajo svoje delavnice oziroma izvršujejo obrt brez pomožnega osobja, naposled izdatki za vodo in razsvetljavo (gl. Fink v št. 118). 3. Ne smejo se staviti še neplačani računi med izdatke, pač pa se lahko navedejo v opombi. 4. Pri

vsakem računu se morajo navesti v opombi: a) stanje event. hranilnih vlog (oziroma stavnih fondov), b) morebitni stari dolgovi, c) od pol. občin še neizplačani prispevki.

—Š Šolske globe, obračun o njih in stanje v šolski fond. Obl. šol. odb. v Ljubljani je izdal odredbo (št. 287 od 13. marca 1928), s katero ureja vprašanje šolskih glob sledeče: Globe zaradi šolskih zamud, ki jih je izterjal do uredbe O. N. br. 28.038 z dne 2. februarja 1927, »Ur. list« 222/55 iz 1. 1927 bivši okrajni šolski svet so se iztekale do prevrata (1919.) v normalni šolski fond. Od tega časa (1919.) pa hranijo ta denar sreski poglavarji, ker ni višja šolska oblast še ničesar v tem pogledu ukrenila. Po zakonu z dne 28. decembra 1884, drž. zak. št. 1 iz 85 l. § 2., so se izplačevali iz normalno šolskega naklada aktivitetni prejemki učiteljstva na Kranjskem. — Po 2. odst. § 5. zak. z dne 28. novembra 1890, dež. zak. št. 23, se je plačevala tudi stanarina stalno namešč. učiteljstvu v Ljubljani iz normalno šolskega zaklada. — Po § 3. zakona z dne 18. junija 1877, dež. zak. št. 6, se je izplačevalo iz tega fonda tudi pomožno učiteljstvo (razen v Ljubljani). — Za učitelje (ice) — substitute in uradno (ne kazensko) premeščene so se potni stroški plačevali tudi iz normalno šolskega sklada (§ 35. zak. z dne 9. marca 1879 dež. zak. št. 13). V normalno šolski sklad so se iztekale poleg vplačanih šolskih glob tudi zapuščine i. dr. Ker pa ti viri niso zadoščali za plačevanje plač osn. šol. učiteljstva, je po 2. odst. § 2. zak. z dne 28. decembra 1884, dež. zak. št. 1 krila primanjiljaj dežela Kranjska s posebno priklado na vse direktne davke. Iz tega razloga grede že vplačane šolske globe na račun dežele Kranjske za šolske namene. Ker pa ima oblastni šolski odbor kot nadzorstvena oblast odločevati glede šolske imovine, je odločil, da v smislu določb čl. 21. cit. min. uredbe o kraj. in obl. šol. odborih predloži sreski poglavarji obračun o vplačanih šolskih globah in nakazilo teh glob v prid stalnega oblastnega šolskega fonda za zidanje šol in pospeševanje prosvete v oblasti (točka e čl. 21. uredbe).

Stanovska organizacija UJU

Iz društev:

Vabila:

— SLOVENJEBISTRISKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje dne 2. junija ob 10. uri v Studencih. Pol ure prej je odborova seja. Na dnevnem redu je med drugim tudi predavanje g. nadzornika Črneja o Lavtarjevih računih. Smatrajte to zborovanje kot nadomestilo prejšnjih uradnih učiteljskih konferenc ter pridite vsi. Glede obeda se zglasite pravočasno pri tov. Živku. Več v okrožnici. — Pl.

Poročila:

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LASKI OKRAJ je zborovalo dne 14. aprila ob 8. uri na Zidanem mostu.

Situacijsko poročilo: Tov. Kislinger otvoril zborovanje, opravičil obolelega predsednika tov. Plavšaka in mu želi v imenu vseh skorajšnjega ozdravljenja. Nato prečita dositek k revizijskemu poročilu glede njegovega predloga o novih pravilih UJU (volitve). — Tov. blagajnik apelira na vse članstvo, da sigurno poravnava celoletno članarino do 10. junija.

Statistika: Vsega učiteljstva v okraju 124; število članstva 114; udeležencev 81.

Samoizobražba: Tov. Šuhigo je podal poročilo o delovanju krožkov. 12. marca sestanek v Hrastniku (O jezikovni vzgoji in pouku); 23. marca Trbovlje-Vode (O gospodarskem liberalizmu); 27. marca Trbovlje-Vode (Iz družboslovja. Poročal tov. Pahor).

Reforma šole: Tov. Pibrovce iz Jesenic nam je v izčrpnem in prepričevalnem govoru predložil sodobno Evropo v modernih šolskih stremiljenjih ter podal živo sliko o svojem delu v I. razredu v smeri delovnega pouka. Za svoje izvajanje je žel najpripravejšo zahvalo in zagotovilo, da bo njegovo seme vzkliklo marsikje v našem okraju.

Slučajnosti: Tov. Mrovlje iz Jesenic nas vabi na ekskurzijo v Bolgarijo, ki bi gotovo veliko pripomogla k spoznavanju in tesnejši vezi med obema sosednjima slovanskima državama. — Ustanovitev oblastne učiteljske knjižnice prav toplo pozdravljamo in se strinjamo s poverjeništvom.

Na dopis poverjeništvu glede določitve primerne kraja za počitniški tečaj moramo — žal — odgovoriti negativno, ker v našem okraju ni primerne kraja, ki bi odgovarjal vsem potrebam.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOZJANSKI OKRAJ je imelo občni zbor dne 14. januarja 1928 v Kozjem.

Situacijsko poročilo. Prečitajo se sledeči dopisi: a) Dopis ZKD v Mariboru, v katerem se poziva vse članstvo, da sodeluje pri ustanovitvah javnih knjižnic, gledaliških predstavah, tumburaških zborih itd. b) Okrožnica poverjeništvu UJU Ljubljana o izvenšolskem delu in samoizobraževalnih krožkih. Dopis se razmnoži in dobi vsak sklicatelj samoizobraževalnih krožkov po en izvod. c) Navodila poverjeništvu UJU Ljubljana o delu društvenih funkcionarjev in navodila, kako se naj predsedniki zagovarjajo, če so bili opominjani radi protestne brzojavke ob priliki odstavitve tov. Flereta iz ministrstva prosvete. Dopis se vzame na znanje. d) Dopis o ustanovitvi »Mladinske Matic«. Propagandno delo v našem okraju prevzame tov. Čermelj.

Tov. tajnika poda sledeče letno poročilo: Naše društvo je šlo v minulemu letu 41 rednih in 4 častne člane. Med letom je

izstopilo, odnosno se preselilo 10 članov, vstopilo jih je tudi 10. Društvo je imelo tri zborovanja, in sicer dne 16. oktobra 1926 v Kozjem, dne 6. aprila 1927 v Kozjem in dne 11. junija 1927 na Prevorju. Pri posameznih zborovanjih so se vršila sledeča predavanja: 1. »Fizikalni temelji brezžične telefonije«, poročal tov. Hernauss in 2. »Delovna šola«, poročal tov. Humaar. Mem letom sta bili dve odborovi seji. Na prvi se je sklepalo o kulturnem dnevu ZKD v Mariboru, na drugi so se pa podale smernice delegatu za pokrajinsko skupščino. Ob priliki zborovanja dne 6. aprila je bil odlikovan z redom Sv. Save V. reda tov. Franc Setinec, šolski upravitelj v pok. Društvo je bilo zastopano na pokrajinski skupščini v Kranju in na glavni skupščini v Skoplju.

Blagajna izkazuje dne 30. junija 1927 950670 Din prejemkov, 901650 Din izdatkov in 49020 Din prebitka. Račune sta pregledala tov. Čok Albert in tovarišica Karlinova ter našla iste vred. Tov. predsednik se zahvali blaginjičarki za vestno vodstvo blagajne.

Pred volitvami povzame besedo tovariš Humaar ter kritizira delovanje društva, posebno pa odbora. Poziva vse navzoče, naj ne volijo več starega odbora. K temu povzame besedo tov. Čok povdarjajoč, da odbor ni društvo. Ako ne bodo sodelovali vsi člani, ne bomo mnogo dosegli.

Volji se po listkih. Za predsedniško mesto se vrši ožja volitev med tov. Hernaussom in Potočnikom. Izvoljen je bil stari odbor, in sicer: predsednik Potočnik Ante; podpredsednik Hernauss Josip; tajnica Stadler Milka; blaginjičarka Vouk Slava; odborniki: Čok Albert, Slavec Ivan. Ker tov. Humaar ne sprejme izvolitve, prevzame njegovo mesto tov. Stauffer Fran.

Šolska reforma: ? ?

Samoizobražba: Kakor se je že sklenilo na odborovi seji, se ustanovijo v našem okraju trije samoizobraževalni krožki, in sicer na Pilštanju za šole: Buče, Dobje, Pilštanj, Prevorje, St. Vid, Virštanj in Zagorje; 2. v Podsedru za šole: Koprivnica, Kozje, Pečice, Podsedra in Sv. Peter pod Sv. gorami; 3. v Polju oziroma Podčetrtku za šole: Olimje, Podčetrtek in Polje. Določijo se sledeči sklicatelji: za Pilštanj tov. Humaar, za Podsedro tov. Hernauss in za Podčetrtek tov. Zazula. Tov. Humaar razjasni bistvo krožkov in razdeli sklicateljem navodila.

Izvenšolsko delo: ? ?

Slučajnosti: Tov. Humaar prečita pismo nekaterih članov ožjega sveta, v katerem ga naprošajo, da zbira prostovoljne prispevke za tov. Moderndorferja. Med člani nabere 13250 Din. Prihodnje zborovanje se vrši meseca marca v Kozjem ali na Pilštanju. Ker drugih slučajnosti ni, zaključijo tov. predsednik zborovanje.

+ SAVINJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA VRANSKI OKRAJ je zborovalo dne 20. marca t. l. na Gomilskem.

I. Situacijsko poročilo: a) Predsednik tov. Zdolšek je podal natanko poročilo o seji širjega sveta v Mariboru. b) Tovariš Yarb pa je poročal o obnem zboru pedagoške centrale v Mariboru.

Statistika: a) Število učiteljstva v okraju 36, število članstva 33, c) število udeležencev 27.

Sklepi: 1. Debatiralo se je o okrajnih učiteljskih knjižnicah in sklenilo, da se odstopi okrajna učiteljska knjižnica oblastni knjižnici, če se ista ustanovi.

2. Poroča se, da za prireditve izobraževalnega tečaja ni tu primerne kraja.

II. Samoizobražba: Poročevalca: Tov. Segar in tov. Sevnik. a) Število krožkov »Braslovski in Vranski. b) Sestanki: Vsak krožek je imel zopet po en sestanek. c) Udeleženci: V Braslovčah je bilo od 16 samo 9 udeležencev; vršile so se tri razprave. — Na Vranskem vsled slabega vremena samo 4 udeleženci; medsebojne razprave o domači šoli.

III. Šolska reforma: ? ?

IV. Izvenšolsko delo: ? ?

V. Slučajnosti: ? ?

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MEŠTO PTUJ IN PTUJSKI ŠOLSKI OKRAJ je zborovalo dne 15. aprila v Ptuj.

I. Situacijsko poročilo:

V okraju je 148 učiteljskih oseb. Članov društva je 134, zborovanja se je udeležilo 56 članov ter dva tovariša iz ormoškega okraja. Važnih dopisov ni bilo, podrobno situacijsko poročilo je odpadlo.

Predavanja: Tov. predsednik je dal referat tov. Jančiča: Položaj in tovarištvo učitelja, o katerem bi se bilo moralo že na marčnem zborovanju razpravljati, v debato. Razvila se ni debata, morda zato ne, ker so starejši tovariši odklonili razpravo o temi. Ptujski krožek je poveril tov. Šterka, da razpravlja v temi.

V referatu, ki ga je podal, je jasno očrtal službeno razmerje učitelja do svojih šefov tovarišev ter teh do učitelja tovariša, kakor tudi stalež učiteljstva med seboj. V bistvu nam je povedal isto kakor tov. Jančič, samo jasneje, ostreje, kar je izzvalo pri tovariših proteste.

Izrekla se je želja, da tov. Jančič svoj referat nekoliko predela ter ga v »Tovarišu« obelodani, ker je aktualen.

Nato je prišel v razpravo referat mešč. učitelja tov. Segule: o običnih računskih nedostatkih in njih vzrokih.

Na marčnem zborovanju nam je podal tov. temeljito izdelan referat. Podlaga računskemu pouku naj bodo mere. Vse, kar se obravnava, naj se ponazoruje. Temelj mora biti trden, če naj se i nadalje zida trdno. Obravnavaj se različne načine sklepov na vzgledih. Podal je v svojem referatu maksimum tvarine, ki naj se predela na najvišje organiziranih osnovnih šolah v tem predmetu.